

ges til Retsskriveren, og som maa gives i paalidelige og vederhæftige Hænder, nemlig Førelsen af Skjøde- og Panteprotollen. Det kan man ikke overse; denne Forretning maa udføres, og det er jo det, som efter Lovforslaget maaste kan betegnes som Hovedforretningen for Skriveren og navnlig som den Del af hans Forretninger, med Hensyn til hvilke det er særlig magtpaaliggende, at det er modne og nogenlunde uafhængig stillede Mænd. De egentlige Sekretærforretninger under Retshandlingen kunne bedre overlades til yngre Mænd, som maaste endogfaa staa i tjenende Stilling til Dommeren, thi i Reglen have de en mere mekanisk Karakter; men Førelsen af Skjøde- og Pantebøger og dermed i Forbindelse staaende Forretninger maa virkelig lægges i kyndige, erfarne og vederhæftige Hænder. Nu kunde man maaste sige, at det er vel det, som den ærede Folketingsmand for Sørs Amtz 2den Valgkreds tænkte sig: Ja, men lad Dommeren være Skriver tillige, ligesom han er nu; det er der ikke Noget ivoien for! Dertil vil jeg svare: Det er der i og for sig heller ikke, men ved en saadan Ordning vil der ikke vindes Noget i økonomisk Henseende. For det Første bliver det jo et meget betydeligt Tillæg til Dommerens Forretninger, naar han skal overtage Skjøde- og Pantebøgerne, og man maa endvidere erindre, at den Omstændighed, at hans Jurisdiktion bliver dobbelt saa stor som nu, medfører, at denne Forretning bliver dobbelt saa omfattende, som den var før; men dernæst vil jo ogsaa den Omstændighed, at Dommeren skulde overtage Skjøde- og Pantebesættelsen have tilfølgende, at det Kontorhold, der maatte bevilges Dommeren for Fremtiden, vilde blive ganske anderledes stort end ellers er paatænt, saa at jeg tror, at man med Føie kan sige, at det, der i økonomisk Henseende vilde blive sparet ved en saadan Indretning, vil være meget lidt. Jeg skal tillade mig at gjøre nogle Bemærkninger angaaende dette sidste Punkt, det økonomiske, idet jeg har forsøgt paa at sammenstille enkelte Oplysninger, saavidt som det er muligt. Jeg vil med Hensyn til dette Spørgsmaal om Muligheden heraf bemærke, at det nok er muligt at stille en Slags Kalkule op for de Udgifter's Vedkommende, som alene bestaa i Lønninger, thi der kan man jo tage Gjennemsnitslønnen for de forskjellige Klasser af Embedsmænd og ad den Vej faae en Oversigt over, hvor store Udgiftsbeløbene vilde blive. Mere usikkert bliver det allerede, naar man skal til at opføre Beløbene for Kontorhold, da det er temmelig vanskeligt saaledes paa Forhaand at have Begreb om, hvilket Omfang Kontorforretningerne vilde faae under de Forudsætninger, det nye Lovforslag hviler paa. Ikke desmindre kan man vel nok endda tilnærmelsesvis stille Noget op, jeg har idetmindste forsøgt derpaa, men der bliver endnu tilbage en Ting, hvor man kun kan stille et ganske kalkulatorisk Beløb op, det er saadanne

Udgifter som Diæter og Delinventomkostninger. Noormeget af den Art, der vil falde paa de enkelte Sager under det nye System, er meget vanskeligt at sige, der kan man kun stille nogle temmelig paa Maa og Faa grebne Tal op. Med disse Forbehold, med Forbehold af denne nødvendige Usiagtighed, om jeg saa maa udtrykke mig, har jeg forsøgt at tilveiebringe nogle Data til Oplysning om, hvorledes Forholdene vilde stille sig, naar man sammenligner Udgifterne ved den nye Retssorganisation for Statens Vedkommende med Udgifter ved den gamle for Statens Vedkommende. Der er nemlig et andet Punkt, som jeg maa bede vel bemærket, at jeg her kun taler om de Udgifter, som for Statskassens Vedkommende følge af det ene eller det andet System. Jeg er da kommen til det Resultat, at den nye Retssordning kan antages at ville medføre en Udgift for Staten af omtrent 2,200,000 Kr. om Aaret; men herved er at bemærke, at, naar jeg ansvører dette Tal, saa er deri indbefattet Delinventomkostningerne, som jeg har anslaaet til et Beløb af 200,000 Kr., og som det er paatænt, at Staten herefter skal overtage. Det er en Udgift, som nu ikke bæres af Statskassen, men af Kommunerne, og naar man vil have en Sammenligning mellem det Nye og det Gamle, maa man trække dette Tal fra; den Omstændighed, at Staten overtager disse Udgifter, er jo en tilsvarende Lettelse for Kommunerne. Naar man altsaa trækker dette fra, bliver der tilbage 2 Mill. Kr. som det, jeg antager, at den nye Retssordning vil koste Statskassen som Aaret. Den nu gjældende Indretning koster Statskassen omtrent 1½ Mill. Kr. om Aaret, og der vil saaledes herefter blive en Forskjel af omtrent 500,000 Kr. om Aaret. De Punkter, paa hvilke denne Forskjel i Særdeleshed falder, ere navnlig, kan man vistnok sige, de forøgede Udgifter, som Politioorganisationen og Anklagemyndighederne vilde medføre, og dernæst de noget forøgede Udgifter, som de højere Dommere vilde medføre. Udgifterne ved Overdommerne, naar jeg derved forstaar alle dem, der ikke ere Underdommere, vilde efter det nye System blive 512,000 Kr., medens de nu ere 290,000 Kr. Naar man derimod tager Underretterne under Et, bliver det omtrent det Samme som nu, idet nemlig Underdommerne, Skrivelserne og Underdommernes Kontorhold vilde efter det Nye blive 1,142,000 Kr., medens de efter det Bestaaende ere 1,101,000 Kr.; det er altsaa saa temmelig nær det Samme. Men saa kommer der jo som en særegen betydelig Udgift ved det Nye, som vi ikke paa den Maade har noget Tilsvarende til, Udgifterne ved Politio- og Anklagemyndighedens Ordning. Det er navnlig paa disse to Punkter, at den egentlige Merudgift vil komme. Disse Tal vilde være blandt Andet med Hensyn til det Punkt, jeg hvæler ved her, at for Underretternes Vedkommende er det en meget ubetydelig Forskjel, det vil gjøre, om